

Wanneer de Paasch- klokken naar Rome reizen

HET ST. JANSKLOKJE VAN BREEZAND.

De Gloria van Witten Donderdag was ten einde. Tot afscheid lachte kleine Jan nog even tegen Doortje, Tonny, Guus en Piet, boog zijn bronzen kopje eerbiedig in de richting van de kerkmeesters en de reis naar Rome ving aan. Na een paar minuten zweefde hij al boven Anna-Paulowna. Juist dacht hij even neer te strijken, toen hij de oogen van de oude moederklok al op zich gericht zag; eerst een beetje streng, want moeder dacht eerst zoo waar, dat klein Jantje zijn tong tegen haar uitstak, maar bij het dalen merkte ze, dat het de klepel was. „Moeder”, riep Jan al uit de verte: „Bent u reisvaardig?”

„Neen, Jantje, je bent mis” was het goedge antwoord. „Sinds je een apostelklok geworden bent, pas je beter bij de St. Petrus en Paulus van Den Helder”.

Op Jantjes bronzen wangen biggelden ineens een paar tranen. Moeder werd er week van en teeder klonk het toen: „Nu mijn Janneman, je mag het dan wel weten. Ik ga dit jaar niet naar Rome, maar naar Carthago. Sinds jij het ouderlijk klokkenhuis verliet, heeft O. L. Heer me toch gezegd en sta ik er nog beter voor dan vroeger. Zelf betaalde je je uitzet en onze bloembollen bezorgden ons nog een extraatje van ruim 3 duizend gulden”.

Maar als vreesde moeder, dat de kleine bengel eens mee naar Carthago zou vliegen, voegde ze er nog aan toe: „Je begrijpt wel, mijn kind, dat zoo'n reis boven den stand is van zoo'n jong klokje, als jij bent. Bovendien hoor ik, dat ze van plan zijn, voor jou een nieuw klokkenhuis te bouwen, en daar dien je bij te zijn”.

Het kinderverdriet van Jan was al weer over en hij zei: „Moeder, ik zal het kerkbestuur vragen mijn klepel tweemaal zwaarder te maken, zoodat ze me in den Polder ook kunnen hooren, en dan houd ik in uwe afwezigheid ook daar wel de wacht”.

Na den moederlijken zegen ontvangen te hebben, laverde Jan even terug naar Den Helder. Petrus en Paulus, Maria Immaculata, De Burg, Schilt en Koksdorp hadden hem reeds opgewacht.

„Zoo Jan, ben je daar”, klonk de vrienden-groet, „we moeten voortmaken, want anders wordt de heilige Vader ongeduldig”. In Schagen sloot ook de dekanale Christoforusklok zich bij hen aan en nam de leiding over. Na twee uren hadden ze België al bereikt.

Op eens drong de zware stem van de majoor Alink-scheepsklok tot Jan door. „Zeg Jan”, zei hij. „Jongen, wat hebben we met ons tienen in Breezand met het triduum mooi geefst, wanneer verwacht je ons weer?”

Jan vloog naar de majoor-klok, vleiende zijn hoofdje tegen de blanke stalen schedel van den marinier en fluisterde toen heel zachtjes: „Van den zomer hebben we aanbiddingsfeest, maar mijn patroon wacht, totdat de herder van Anna-Paulowna weer thuis is”.

„Kijk, daar heb je Frankrijk al”, jubelde opeens het Zand. Wat een pracht gezicht; ik zou het wel willen uitschilderen”. Nog Zuidelijker zagen ze Lyon.

„Maar, Jan”, riep Wieringen, die bloemen heb ik dit jaar in Breezand ook al gezien”.

„Het zijn Irissen”, zei Jan, met een beetje air, „misschien goed van kwaliteit, maar er zijn toch een paar jaar noodig, willen het rasachte Hollanders worden. Toen de vorst alles vernield had, moesten we ze wel importeerden”.

„Ik zie Rome”, riep opeens Burgerbrug.

Jan keek zijn oogen uit. „Maar zeg, ik zie daar iemand met een mooie wit-satijnen toog, wie zou dat zijn”, vroeg hij aan het Veld, „is dat de Paus?”

„Ja, broertje”, antwoordde Waarland en hij boog zijn hoofd eerbiedig. „Dat is de Heilige Vader en hij wacht ons reeds op”.

Toen werd het in de lucht een gegons van jewelste. Uit alle werelddeelen vlogen de klokken bijeen. „Zeg, Christoforus”, riep St. Jan, „laten we zorgen in de eerste rij vlak voor den Heiligen Vader neer te strijken”. En ja, het

gelukte. St. Jan lag vlak voor de voeten van den Heiligen Vader en vol ontroering zag Zijne Heiligheid op al die duizenden klokken neer. Opeens viel zijn oog op St. Janneken.

„Zeg, ventje” vroeg de Paus, „wie ben jij? 't Is geloof ik voor het eerst dat ik je hier zie”. Jan durfde bijna niet antwoorden. Eindelijk stotterde hij:

„Heilige Vader, ik kom van Breezand, mijn moeder woont in den Polder”.

„Ja je moeder ken ik wel”, verklaarde Zijne Heiligheid, „maar Breezand kende ik nog niet”.

Nu werd Jan vrijmoediger. „Heilige Vader”, zei hij, „Lingbeek verklaarde ruim een jaar geleden in het parlement, dat Breezand zoo Roomsch werd; en dit woord had invloed bij onzen nieuwen bisschop, de smeekbede der Breezanders werd verhoord. In een jaar werden er bijna 400 kindertjes Roomsch gedoopt en onze nieuwe school telt nu al bijna honderd kinderen. De dominee had dus wel gelijk. Uit dankbaarheid hebben we nu in het portaal der kerk zij oprtret naast het Uwe gehangen”.

„Goed, goed”, zei toen de Heilige Vader. „Ik ken hem wel niet, maar een goed werk behoort beloofd te worden”.

Nu werd het verder doodstil op het St. Pietersplein. De Paus begon alle klokken toe te spreken. „Mijne dierbare metalen predikers”, zoo begon de hoogpriesterlijke aanhef, „gij klaroenen Gods, de torens zijn uwe preekstoelen, doet steeds stipt uw plicht, besteedt vooral uw zorg aan de langslapers. Uw voortdurend bim-bam beteekent: bidt, werkt. Verkondigt deze les zonder ophouden aan de u toevertrouwde geloovigen en het zal hun goed gaan”.

Daarna gaf de Heilige Vader aan allen de Paaschgroeten mee, vulde de klokken met mooie Paasch-eieren en, na den pauselijken zegen ontvangen te hebben, konden ze de tocht weer aanvagen.

Tot Parijs genoten de Noord-Hollandsche jongens het eervolle gezelschap der Notre Dame en Sacrécoeurklokken. Kleine Jan bewonderde hunne mooie paarse strikjes en kon niet nalaten, terwijl hij met een schuin oogje naar Christoforus en den vlootmajoor keek, op te merken, dat zoiets ook zijn twee ouderen broers bijzonder goed zou sieren. Binnen twee uur lag België al weer achter hen. Noordwijk, Sassenheim, Lisse, Heemstede, kwamen in het zicht. De menschen zagen van hun arbeid naar omhoog.

„Kijk”, riepen ze, „de klokken zijn al weer op de terugreis. Die kleine voorop is zeker St. Janneken van Breezand”.

„Zeg, Jan, doe je aan onze familie de Paaschgroeten”.

Jan knikte, maar zijn gedachten waren al weer verder. Daar in den tuin van het bisschoppelijk paleis zag hij Mgr. Aengenant, Zijn Doorluchtigen Peetoom naar boven kijken. Alle klokken maakten een eerbiedig, buiging. Mgr. lichte hun vriendelijk toe, wuifde echter, dat ze door mochten vliegen, want niet graag zou Hij zien, dat ze te laat op hun post waren. Te Schagen nam Christoforus afscheid van zijn kameraden. Allen bedankten hem voor zijn uitmuntende leiding. Nog even blafte Nero van den Deken hen na, want hij scheen zijn vroegeren vriendje Jan nog te erkennen, maar al binnen een minuut waren ze uit het gezicht. Boven Anna-Paulowna popelde het hart van Jan om moeder nog even te groeten. Maar misschien was ze nog in diepe rust. Toch kon hij niet nalaten even door de radio naar omhoog te roepen. Dag moeder — Pax Vobis — en duizend groeten van den heiligen Vader.

Moeder werd gelukkig niet heelemaal wakker en droomde zoet voort over haar lieven Janneman. En nu naar huis. Hartelijk groette hij nog eens Petrus en Paulus, Texel en den Vlootmajoor en met een sierlijke zwaai vloog hij zijn witte torentje weer binnen.

Juist was de groote litanie van Paasch-Zaterdag ten einde. De organist zette reeds zijn vingers op de ivoren toetsen, de misdienaars grepen naar hunne schellen en toen zette opeens de pastoor feestvol het Gloria in excelsis in, en Jan klingelde luidde en jubelde dapper mee, zoodat alle Breezanders in huis of op het veld elkander toeriepen: „O hoort eens, onze kleine St. Jan is gelukkig weer thuis... Hij luidt het heerlijke Paaschfeest in. Leve ons Breezand en allen 'n zalig, zalig Paschen”.

J. V.

**Niet alleen de Zuid, maar ook
de hemel was in rep en roer
over het kleine dorpje van
St. Jan.**

Ja, dat was me nu nog eens een strijkje. Wanneer de Cherubijnen en de Serafijnen naar hunne violen, harpen en klaroenen grepen, dan was hun muzikaal spel zoo ontroerend mooi, dat alle heiligen in hemelzoete extase geraakten en het St. Jan niet genoeg na konden zeggen, wat hij reeds op aarde voorspelde: „Geen oor heeft het gehoord, en in geen menschenhart is nog zoo iets heerlijks opgekomen.”

Nu trad er een pauze in, want er was vandaag iets gewichtigs aan de hand; er werd apostelraad gehouden. In een kring zaten de gevierde leerlingen van den Meester rondom Petrus. Het grijze oppenhoofd der apostelen keek ernstig en hield in diep nadenken zijn oogen strak op den hemelvloer gericht. St. Jacobus, de broer van St. Jan, was aan het woord. „Nogmaals”, zoo sprak hij, „ik herhaal het, diep treurig is het, dat mijn goeie broer Jan zoo verwaarloosd wordt. Daar heb je bijvoorbeeld het Bisdom Haarlem met zijn bijna drie honderd grootsche kerken. Slechts één klein parochietje, dat St. Jan het vorig jaar tot Patroon uitkoos. Stel hier tegenover St. Nicolaas. Die oolijkerd, die, als het moet, er niets in ziet om door een schoorsteen heen te kruipen, telt minstens tien wondermooie kerken, welke Hem als patroon vereeren. St. Jan zelf laat te veel over zijn kant gaan, dat is nu eenmaal zijn aard, maar de eer van ons apostelcollege eischt, dat wij dan voor Hem zorg dragen. Of was hij van ons twaalfen misschien niet de eenige, die den Meester geen verdriet gedaan heeft? Was hij niet bij uitstek de boezemvriend van den Zaligmaker, zijn lieveling?”

Jacobus zweeg, maar men kon het Petrus aanzien. Ook hij vond, dat het maar al te waar was, wat Jacobus naar voren bracht. Hij plukte een paar maal aan zijn baard. Nog gisteren, had dit geval hem ook al moeilijkheid gegeven. St. Nicolaas had zich bij hem beklagd en verzocht dien arend van St. Jan den hemel uit te jagen; tot tweemaal toe had 't beest uit jure ja-loerschheid hem de steek van zijn eerbiedwaardig hoofd gepikt. Daarbij kwam, zoo mijnerde hij voort, dat ook hij St. Jan zoo gaarne mocht en hij herinnerde zich, hoe hetzelfde onderwerp reeds in 1928 in de apostelraad ter sprake was gekomen. Toen was reeds het besluit: In het bisdom Haarlem moet en zal een St. Janskerk komen. Als plaats had men een land van bloemen en vrede uitgekozen, n.l. het pas ontluikende Breezand.

Drie hemelboden waren naar de aarde afgezonden, en ze hadden aangeklopt bij Dirk, Piet en Nico. Dirk, die op de hooge venen woonde, werd zooals altijd vroolijk wakker en zei tot z'n kinderen. „Ik moet vandaag op reis, want ik heb een gewichtige opdracht”. Nico, die bekend stond als een duikboot onder water recht op zijn doel af te gaan, keek zijn kleine jongens eens aan, en zei: „Jongens, je vader heeft vandaag geen gemakkelijk karwij”. Piet (zijn voorvader behoorde tot het geslacht der timmerlieden) ontwaakte met een angst als van Jonas, en riep met een zucht: „'t Is niet mis we moeten zorgen voor een eigen kerk”. „Dat heeft vast een engel je vanacht ingefluisterd” zei zijn vrouw. „Ach, engelen”, pruttelde Piet, „jij bent tot nu toe nog de eenige engel, die ik ken, maar wees gerust, ik zal mijn plicht wel doen”.

Een uur daarna knielde het drietal in de oude parochiekerk neer en staken een kaarsje op bij St. Marinus. De brave heilige zag hen goedgehartig maar ernstig aan, want hij wist nog niet wat het apostelcollege besloten had. Toen begon de reis naar Haarlem, dat viel gelukkig mee. St. Petrus had het al naar Rome doorgeseind. De nieuwe bisschop van Haarlem zal iemand zijn, die den naam draagt van St. Jan zoo ook de eerste herder en het eerste schoolhoofd van Breezand.”

Dit alles was nog gebeurd in het jaar 1928 en zoo was de stichting van de eerste St. Jansparochie een feit geworden.

Maar toch, Petrus moest het toegeven, had Jacobus gelijk nog ontevreden te zijn. Zeker de parochie was er, maar het kerkje, het was niet meer dan een omgebouwd kocienstalletje. Ook dit moet dus veranderen. „Hoe komen we echter aan het noodige geld”, klaagde hij eensklaps luidop. „Hier in den hemel noemen we het wel het aardse slijk, maar op aarde begin je zonder dat slijk een droevig beetje”. „Breezand is nog maar klein”, zoo vervolgde hij, en terwijl hij naar zijn sleutel keek, „nog niet een Breezander heb ik in die anderhalf jaar aan den hemelpoort gezien. „Hunne ondernemingseest brengt voor hen natuurlijk ook zijn zorgen mee, en voordat deze een beetje van kant zijn, schijnen ze nog geen lust te heben hierheen te komen. „Heusch het geval is moeilijk”.

En nu nam de slimme Mattheus het woord. „Kom, kom Petrus”, zei hij, „als oud-tolgaarder bezie ik het zaakje niet zoo zwaar als u. Laat het eens aan mij over. Hoeveel heb je nodig?” „Ruim vijf duizend gulden per jaar. In het begin nog meer”, antwoordde Petrus. „Ik zorg voor het dubbele” zei Mattheus met een lachje. „In Breezand is een bloembollenveiling. Grijze Hein, slimme Jan, Fredericus van Nyssa zijn zooveel als de voormannen en mijn speciale vrienden. Bij deze voegen zich als van zelf de dappere hertog van Schagen met zijn nazaten Kees en Greta. voorts de wethouder van Breezand en nog veel meer andere, maar hierover spreek ik de volgende keer, „want ik zie hoe St. Cecilia en St. Agnes weer klaar staan om een hemelsch duetje te geven en dat willen we geen van allen missen. De volgende keer vertel ik je dus meer.”

J. V.

Pr.

SINT JAN WAS BOOS.

Neen, niet op de bloemisten van Breezand, zijne aangenomen beschermelingen, want nog geen dag had Hij er spijt van gehad, dat Haarlem's Doorlichtige Kerkvorst juist Hem tot hun Patroon had uitverkoren. Immers hadden ze nu al niet twee volle jaren dag in, dag uit, Zijn kerkje met de mooiste bloemen versierd? Zoo menige stads-kathedraal moet zich tevreden stellen met wat simpele bouquetjes, duur gekocht; maar de herder van Breezand had nog nooit een cent hoeven te betalen. Groot en klein bracht voortdurend de bloemen, en wel van de mooiste soort, zelf thuis.

Dan, de Breezanders hadden een paar zware jaren achter den rug; menig sigarette werd er minder gerookt, maar de Zondagsche collecte b.v. voor een eigen kerkhof draaide nog steeds rond de 40 gulden, zoodat dit plekje grond misschien het eenigst in Breezand mocht heeten zonder schuld te zijn. Wellicht zat hierbij de praktische zin bij de Breezanders voor, dat het toch zoo'n zoete gedachte moet wezen; na je geheele leven in last en zorgen te hebben doorgebracht, na je dood te worden heengebracht naar een plekje, wat geheel vrij van schuld is, om daar rustig en ongestoord de roepstem van den oordeelsengel af te wachten. Wel mag dan een ondeugende kerkmeester opmerken, dat ze hem wel niet al te diep mogen begraven, want na 2½ Meter diepte is de kerke-grond weer hypothecair belast, feit is en blijft, dat de eerlijke bedoeling bij de Breezanders boven alles uitgaat. Nogmaals, Sint Jan was niet boos de de bloemisten van Breezand, niet boos op de bloemisten van Breezand, Breezandsche herder.

De pastoor zit er nu zoo druilerig bij, omdat binnenkort de Kerkbollenveiling zal plaats hebben; en die neerslachtigheid kon ook zijn schaapjes den moed doen verliezen. „Ik zal hem vannacht maar eens een bezoek brengen”, dacht St. Jan, „dat heb ik al meer gedaan”.

En pastoortje lag in diepen slaap, maar toch bewoog hij zich onrustig heen en weer en zijn kleur werd vuurrood, toen St. Jan op eens aan hem verscheen en zijn ernstige oogen op hem richtte.

„Alweer in den put?” zoo begon St. Jan. „Ach ja, groote Patroon”, zuchtte de herder diep onderdanig. „Tegenwoordig lig ik dag en nacht te cijferen en ieder oogenblik wordt het getal nulletjes achter het schuld-cijfer onzer nieuwe kerk grooter. 't Is om wanhopig te worden. En zie nu dien brief eens. Monseigneur beveelt me een collecte te houden voor het martelveld te Brielle. Maar weet dan Zijne Excellentie niet, dat het martelveld te Breezand niet negentien, maar minstens honderd negentig martelaren telt? Het vorig jaar deed ik mijn schaapjes een aderlating tot op het kantje af, en nu moet ik Donderdag 28 Mei weer de beul spelen”.

Sint Jan had voorgenomen zich ernstig te houden, maar nu kwam er opeens een gliulach op Zijn gelaat. „Ach, ach, goeie man”, riep Hij uit, „met den beul heb ik heelemaal geen medelijden. De schaapjes verwennen je met eitjes, Brusselsch lot, pracht-aardappelen, je hebt er van je leven nog niet zoo goed uitgezien. Met de schaapjes zelf heb ik een beetje meer medelijden, maar martelaars-gezichten hebben ze nog geen van allen. Bovendien, is het geen eere-titel, martelaar te heeten?”

Ook mij hebben ze eens in de kokende olie gelegd en ik ben daar nog blij om, want al heet ik ook de bijzondere vriend des Heeren, van alle apostelen ware ik anders de eenige geweest, die geen martelaarskroon verdiende”.

„Nu ja”, antwoordde de angstige pastoor weifelend, „al heb ik ze dan niet bewerkt met kokende olie, minstens heb ik ze, volzal ik ze a.s. Donderdag heelemaal moeten gens hun eigen zeggen, half gevild. En nu afstroopen. Noemt U dat geen martelaarschap?”

Een pijnlijke trek vertoonde zich op het gelaat van den herder, terwijl St. Jan er nog vroolijker op wtrd.

„Nu”, vervolgde St. Jan. „Luister eens goed, neen, neen, ook ditmaal zullen de stoere Breezanders wederom toonen dat ze voor geen kleintje vervaard zijn. Heel goed snappen ze, dat hun verhuizen naar Breezand maar een half leven zou zijn, wanneer ze van een eigen kerk en eigen school verstoken zouden zijn. Beslist hadden ze voor hun land eenige honderden guldens minder betaald, wanneer ze het vooruitzicht op een eigen kerk en school hadden moeten missen. Voor aalmoezen van buiten voelen ze zich te fier. Liever nog hun land een ietsje meer bezwaard, maar een kerk en school moest er komen. De kerk, die ze bouwen, mag nog steeds de goedkoopste van het heele bisdom heeten. Ze telt 740 plaatsen en dapper steekt ze haar eenvoudig torentje omhoog, als wilde het namens hen zeggen: „Rijk zijn we geen van allen, en mogen ons ook zware lasten en zorgen drukken, moedig en vol vertrouwen richten wij onze oogen naar boven, waar Hij woont, die oen wasdom geeft, Hij, zonder Wiens zegen al het aardsche van nul en geener waarde is, Hij, die ons somtijds mag beproeven, maar meer nog beschermen zal”.

Hij, de algoede Hemelvader, zal ons Zijn zichtbaren zegen niet onthouden, Hij zal het jonge en vroeger zoo gesmade Breezand, zichtbaar doen bloeien ten dank voor de buitengewone offervaardigheid van zoovelen, die in Hem gelooven, om tevens eene te geven aan Zijn besten vriend, hun grooten Patroon, den Apostel der Liefde, Sint Jan, den Evangelist.

Pastoor VERHOEFF,

Breezand (N.H.)

Leidse Courant 23 mei 1931

HALLO? BREEZAND HALLO!

„Hallo! Ja, met wie spreek ik? „Met Sint Jan”. „Hè, met wie zeg je?” „Met St. Jan, de Evangelist, Patroon en Beschermmer van Breezand. Ja, het gebeurt maar zelden dat een hemeling voor de microfoon komt, maar ik zie geen kans meer om nog voor Donderdag half 5 mijne beschermelingen op een andere manier te bereiken. Mag ik dus even mijn woordje doen?”

„Mijn dierbare Katholieke Breezanders. Op Vrijdag 10 October 1931, ging de eerste heipaal den grond in, als eerste steunpunt van het mooie, vriendelijke kerkgebouw, dat thans statig om hoog rijst en verre in den omtrek zichtbaar is om aan te geven: Hier ligt het druk besproken en soms zoo neergehaalde Breezand.

Eens zag men ons hierheen trekken, als een soort ballingen, waarmee men medelijden had, maar die nu eenmaal als broodvechters niet anders konden doen.

Katholieken van Breezand, de Goede God heeft onze energie en werklust gezegend, en, al zijn we nog lang niet van zware zorgen en lasten vrij, toch heffen we nu onze hoofden fier omhoog, en, met trots wijzend naar onze gloed nieuwe kerk, roepen we allen juichend toe: Ja, hier ligt nu Breezand, en hier zijn we weer!”

Katholieken van Breezand, niet aan het grillige geluk, wat ieder jaar toch bijna wisselt, maar aan uwe stoere werkvuisten en die uwer jongens, aan het sobere leven uwer vrouwen en dochters dankt gij dit heerlijke succes.

De offers, welke gij het vorige jaar bijeen bracht voor het groote doel — een eigen bedehuis — een eigen rustplaats voor uwe overledenen — een eigen priester — was een ongehoord voorbeeld voor het geheele Haarlemsche diocees.

Nog eenmaal zoo'n krachtstoot van offerzin, en we hebben, waarnaar we gesnakt hebben.

Ook in dezen tijd lastigen tijd mogen we met een gerust geweten zeggen, dat, wat we nu doen, geen daad is van overvloed, maar een daad van gewettigde levensbehoefte.

Voorts, naast het allereerste, ons godsdienstig leven, de zekerheid van kloeke, brave en werkzame jongens, en de blijvolle rijnhed en eenvoud van vrouwen en dochters, mogen we gerust erkennen, dat door het bouwen van een eigen kerk Breezand een nieuw aanzien heeft gekregen en dus ook onze landerijen materieel hooger heeft gevoerd.

Daarom, Katholieke mannen van Breezand, geen enkel man van karakter zal zich morgen onttrekken aan den veldslag, welke om half 5 op het land van den heer H. C. Brouwer zal geleverd worden.

Neen, daar zal niemand zijn, die zich stilletjes terugtrekkend wil mee profiteren, terwijl hij de zware zorgen en offers voor anderen overlaat. Komt, laat ons allen voor één uur weer eens martelaren zijn. Toont nog eenmaal aan uwe dorpsgenooten van de Zuid uwe durf en onverschrokkenheid. Toont nu uwe dankbaarheid aan den goeden God, Die u, door beproeving misschien eens gedwongen, hierheen leidde om u nu achteraf te laten zien hoe goed Hij het met u heeft voorgehad. Toe, geef Hem nu met een blij hart een klein stukje er van terug dit jaar in den vorm van een buitengewonen liefdegave.

Katholieken van Breezand, toont u morgen wederom Roomschen in uw offers en uw daden, toont u wederom Katholieken in merg en been, die bij al uw zwaren arbeid (met de drie kruisdagen heb ik u bewonderd) onwrikbaar vertrouwt op Gods onmisbaren zegen en den steun van onzen goeden Sint Jan en die voortaan met een blij oog opziende naar het ranke torentje met zijn glanzend kruis diep in het hart den priesterdichter najubelt:

Met het kruis in top,
Zoo varen wij
Door het wereldtij
Ten hoogen hemel op.

BREEZAND (N.H.)

De gezworen Vennooten van Sint Jan.

Sint Jan was verdrietig gestemd. Je zou zoo zeggen, hoe kan dat nu eigenlijk, wanneer je zoo hoog in den hemel troont en niet alleen een goede, maar de allerbeste vriend van O.L.H. wordt genoemd. Om het dan ook wat juister te zeggen, Sint Jan was niet over zich zelf verdrietig, maar verdrietig over zijne beschermelingen, die hem voor drie jaar terug tot Patroon hadden uitgeroepen. Wat voelde hij zich toen overgelukkig; vóór dien tijd kon hij van al die mooie kerken in het Bisdom Haarlem niet eene de zijne noemen, toen opeens te midden van heerlijke bloemenvelden en diep-geloovige menschen eene lieve, landelijke kerk ter zijner eere verrees.

Maar wat gebeurde er opeens! Het vonnis der malaise werd over de heele wereld uitgesproken en dat vonnis trof natuurlijk ook zijne dierbare Breezanders en wel zoo erg, dat de pastoor zijner parochie grijze haartjes kreeg, omdat hij nu niet meer wist, hoe hij aan de verplichtingen van het bouwen zijner werkelijk niet dure kerk zou kunnen voldoen. Die malaise was wel een rem voor de overdreven luxe der laatste jaren, maar het ergste was, dat met de kwaden ook de goeden er onder moesten lijden, en onder „die goeden” rekende hij op de eerste plaats, zooals hij ze zelf steeds noemde, „mijne Breezanders”.

Toch had Sint Jan zich wel in die wet van algemeene malaise kunnen schikken, maar wat hem vooral zeer deed, was, dat er nu stemmen opzezen: „Wat helpt ons al dit roepen en bidden om Sint Jan”. Wisten ze dan niet, zoo mijmerde de groote Heilige, dat er geen plekje in heel Nederland van die malaise verschoond bleef? Daarbij, hoe had hij juist nu voor zijne beschermelingen zich uitgesloofd! De Regeering had moeten besluiten, de bloembollencultuur niet extra te steunen; Sint Jan zorgde er voor, dat er voor zijn kuddeken een uitzondering werd gemaakt en zoo vloeide in deze allerslechtsten tijd een renteloos voorschot van ruim 70.000 gulden binnen en konden zijne beschermelingen allen weer moedig doorwerken, en waren ze zeker de anderen een half jaar vooruit. Wel was het voor hem een voldoening te zien, hoe zijne nijverige Breezanders met dit pro Deo geld wonderen deden. Maar toch pijnlijk was het voor hem, te denken hoe er nog enkelen waren, die van de liefdadigheid-veiling ten bate hunner eigen kerk zich gaarne stilletjes zouden willen onttrekken, d. w. z. anderen voor lasten laten opdraaien om dan met een braaf-ernstig gezicht waarschuwend hun stem te verheffen, wanneer iemand, die zich in dezen tijd alles letterlijk ontzegt, in de hoop op de toekomstige zegen, toch een royale greep durft doen, wanneer het gaat om het behoud en instandhouding zijner Sint Janskerk.

Was het dan zoo'n mislaad, wanneer men van elke 25 gulden, welke hij hun schonk, weer één enkele gulden terug offerde? Wat niet één enkele gulden tegen 100 pct. hun had willen geven, gaf hij hun absoluut renteloos. Zoo peinsde Sint Jan maar steeds voort, en de zwarte adelaar

aan zijn zijde pinkte een traantje weg, omdat hij zag, dat zijn baas verdriet had.

„Hallo Jan!”, klonk het opeens langs de hemelgewelven. Het was de zware stem van St. Pieter. Ja, zoo gling 't tusschen die tweetjes en hadden ze elkaar iets vertrouwelijk te zeggen, dan noemden ze elkaar ook in den hemel nog steeds Jan en Piet. Sint Pieter kwam dichterbij, grabbelde eens in zijn grauwe baard en begon toen:

„Ach, ach, Jan, zit je nu weer in de put over je dierbare Breezand? Maar man toch, je kent je geluk niet. De heele hemel is op jou jaloersch. Denk toch eens even door. De luxe en weelde namen in de laatste jaren op het aardrijk zoo onrustbarend toe, dat de menschen, vooral het jonge volk, zelfs hunne ziel dreigden te verspelen. Er was maar één geneesmiddel, en dat was de malaise. De geldmagnaten en bankiers lieten geen dubbeltje meer los. Maar wat gebeurt nu! Jij had zooals altijd bij O. L. H. een streepje voor. Jij kreeg een vrijbrief, om je Breezanders toch het hoognoodige geld te bezorgen en dat wel, zonder één cent rente. Verder, wat een voorrecht! In je mooie landelijke kerk werden ruim 130 kindertjes gedoopt, welke op 4 na allen nog in leven zijn. Ik wil wel weten, dat ik graag wat van die kleine kleuters den hemel had binnen gehaald. Ik zie dat kleine goed zoo graag op den dorpel van de hemelpoort spelen. Maar de vaders en moeders willen ze nu eenmaal bij zich houden en wordt er een ziek nu ja, we weten het wel, dan ga jij naar O. L. H. en, wat Sint Jan vraagt, gebeurt; ze zetten hun gezonde leven weer in Breezand voort. En denk dan eens verder aan de grootere jongens en meisjes. Bij die overvloed van vroeger waren het salon-jonkers en prullige juffertjes geworden. Na tien jaar zullen je menschen zelf snappen, dat die harde tijd voor de toekomstige Breezanders een zegen is geweest. En dan, ja, ik weet het wel, het meeste zit je in de war over je steeds zoo hoog geroemde kerkbollen-veiling, welke wederom a.s. Dinsdagavond moet plaats hebben. Maar zoo ooit, dan gelden op jouw sympathieke Breezanders de schriftuurwoorden: „Nihil habentes, et omnia possidentes”, d.i. „Niets hebbend en toch alles bezittend”.

Geloof me, oude kameraad, de Breezanders begrijpen, dat, al mogen ze in dezen tijd geen cent overbodig uitgeven, ze een kerk noodig hebben, die hun lief is als hun dagelijksch brood. Bij al hun harde werken eischen ze het recht op een eigen kerk te hebben als een der allernoodzakelijkste levensbehoefden. En dat zullen de Breezanders openlijk a.s. Dinsdagavond aan de wereld toonen.”

„Piet”, antwoordde Sint Jan, „je hebt alweer gelijk. Eens was ik boos op je, toen je je schaamde, O. L. H. te kennen, maar toch moet ik je toegeven, dat jij de eerste Paus moest zijn om je schrandere oordeel. Vóór Dinsdagavond zal ik zelf mijn Breezanders nog eens toespreken. Zeker, hun werkelijk vermogen is op het oogenblik bijna nihil. Hun zekerste eigendom is althans hun kerk.

En Dinsdagavond, al is het dan ook voor een enkel uur, zullen zij — als mijne gezworen vennooten — zich houden en doen „omnia possidentes” alsof zij geen krimp hebben en alles bezitten.

PASTOOR VERHOEFF.

Breezand (N.-H.).